

สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

A Study of Causes and Factors Contributing to Violent Behaviors among Students in Bangkok

ณัฐกร เทียนจันทร์^{1*} และ จอมเดช ตรีเมฆ²

Natthakorn Thianchan^{1*} and Jomdet Trimek²

^{1*}คณะอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี ประเทศไทย

²วิทยาลัยนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี ประเทศไทย

^{1*}Faculty of Criminology and Justice Administration, Rangsit University, Pathum Thani, Thailand

²College of Social Innovation, Rangsit University, Pathum Thani, Thailand

*Corresponding author, E-mail: baronbom@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องสาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบสถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาสถาบันในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อเสนอแนวทางในการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มนักศึกษาสถาบัน เอ จำนวน 3 ท่าน และกลุ่มนักศึกษาสถาบัน บี จำนวน 3 ท่าน (โดยมีคุณสมบัติ มีประสบการณ์ในการก่อเหตุและมีประสบการณ์เกี่ยวกับเหตุทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน) และ 2) กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน จำนวน 4 ท่าน (โดยมีคุณสมบัติ มีประสบการณ์ในการทำงานในสายงานไม่ต่ำกว่า 3 ปี) รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญทั้งหมด 10 ท่าน

ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุที่สำคัญที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทซึ่งเป็นพฤติกรรมความรุนแรง มีสาเหตุหลักอยู่ทั้งหมด 3 ปัจจัย ดังต่อไปนี้ 1) การปลุกฝังจากรุ่นพี่ ศิษย์เก่า 2) ข่าวดัง และสื่อสังคมออนไลน์ และ 3) ความคึกคะนองของวัยรุ่น และการช่วย ซึ่งทั้ง 3 สาเหตุนี้กลายเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันที่สะท้อนให้เห็นถึง รากเหง้าปัญหาที่แท้จริง แต่จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าปัจจัยภายนอก คือ ข่าวดัง และสื่อสังคมออนไลน์ ที่ส่งผลทำให้ภาพลักษณ์ของนักศึกษาทั้งสองสถาบันทะเลาะวิวาทเหล่านี้ ไม่ได้จางหายไปไหน แต่ยังคงกลายเป็นควันหลงของพฤติกรรมความรุนแรงที่รื้อแรงกระตุ้นขึ้นได้ตลอดเวลา อีกทั้งอาจจะทำให้เกิดการมองข้ามสาเหตุที่แท้จริงจากปัจจัยภายในสถาบัน แต่กลับมองพฤติกรรมความรุนแรงในภาพรวมของนักศึกษาทั้งสองสถาบันว่าจะต้องใช้ความรุนแรงเท่านั้น

คำสำคัญ: พฤติกรรมรุนแรง นักศึกษา กรุงเทพมหานคร

Abstract

This study has three main objectives. The first objective is to compare the situations of violent behaviors of the students in two institutions. The second objective is to explore factors contributing to violent behaviors of the students in two institutions. The last objective is to propose guidelines for the prevention of the violent behaviors of the students. This research employed a qualitative research method which employed in-depth interviews to elicit data from key informants. The key informants were categorized into two groups. The first group was six students (three from each institution) who had experience in inflicting violence or assaults between institutions. The second group contained four police officers at Pathumwan Police Station, who had more than three year of work experience in their specific task. Therefore, there were ten key informants in total. The findings showed that there were three major causes that led to the situations related to violent behaviors and assaults, including the cultivation of institutional norms and belief from seniors and alumni, press and social media influences, and the wildness and provocation of teenagers. These three factors had become primary factors that reflected the root of the problem. Nevertheless, this study found that the influence from press and online social media was an external factor that exacerbated the negative image of both institutions and generated the perception that the students' violence could erupt anytime, while the true causes of violent behaviors, especially the issues within the institutions, were often overlooked. While overall violence among students in both institutions could be solely perceived.

Keywords: *Violent Behaviour, Students, Bangkok*

1. บทนำ

คำนิยาม เรื่องของการทะเลาะวิวาทกันของเด็กนักเรียนอาชีวะ มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่น่าสนใจ โดยเฉพาะการก่อความรุนแรงและทะเลาะวิวาทกันระหว่างสถาบัน ได้แก่ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตอุเทน โดยจุดเริ่มต้นเกิดจากการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในช่วงปี พ.ศ. 2511-2512 ที่สนามกีฬาแห่งชาติ นักศึกษาทั้ง 2 สถาบัน มีการใช้ระเบิดขวด ขว้างปาใส่กัน ต่อมาความขัดแย้งได้สะสมจนนำไปสู่การปิดถนนบริเวณสี่แยก ในปี พ.ศ. 2516 จนกลายเป็นบาดแผลที่ฝังลึกในจิตใจของนักศึกษาทั้ง 2 สถาบัน ประกอบกับนักศึกษาที่เข้ามาเรียนมากขึ้น เกิดการดูแลไม่ทั่วถึง (ชลัท ประเทืองรัตนา, 2556) โดยหากให้เปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยสายสามัญในปัจจุบัน 2 สถาบันนี้ก็ไม่ได้ต่างจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก็คือ โรงเรียนช่างชั้นนำของประเทศ แน่นนอนบุคลากรที่เรียนจบจาก 2 สถาบันนี้ นับเป็นสมบัติล้ำค่าของประเทศ ที่เป็นหนึ่งในหัวเรี่ยวหัวแรงในการสร้างชาติ (ไพบรุษออนไลน์, 2560)

จากเหตุการณ์ดังกล่าวจึงทำให้เกิด การปลุกฝังคำนิยามการล้างแค้น และผนวกกับการที่เด็กนักเรียน นักศึกษา มีเวลาว่างจากการเรียนจึงทำให้เกิดการก่อการทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบันได้ ในปัจจุบัน รูปแบบวิธีการของการเกิดเหตุทะเลาะวิวาทในปัจจุบัน มีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งในอนาคตการทะเลาะวิวาทมักเป็นการทำร้ายกัน

ของคู่กรณี อาจทำร้ายกันด้วยอาวุธ เช่น ไม้ มีด เหล็ก ระเบิดขวด หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่สามารถใช้เป็นอาวุธ เป็นต้น ในปัจจุบันการพัฒนาอาวุธในการทำร้ายกันมีวิวัฒนาการมากขึ้น และสถานการณ์ที่เกิดการทะเลาะวิวาทมักจะทำความเสียหายเกิดขึ้นในวงกว้าง ซึ่งเป็นผู้คนที่ไม่ได้เป็นคู่ ขัดแย้งได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตได้

ดังนั้นปัญหาการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง มากและเป็นปัญหาเรื้อรังที่ยังไม่สามารถหามาตรการป้องกันและแก้ไขได้อย่างชัดเจน นั้นได้ส่งผลกระทบต่อสังคมทั้งในด้านความปลอดภัยของชีวิต และส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อตัวเยาวชนเหล่านั้นในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผลการศึกษา หรือในด้านสุขภาพจิตของเด็กที่อาจเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางก้าวร้าว รุนแรงขึ้นซึ่งเป็นพื้นฐานที่อาจนำไปสู่การเป็นอาชญากรในที่สุด ปัญหาอนาคตของชาติต้องคิดกับอยู่ ในวังวนของการทะเลาะวิวาทระหว่างบุคคลและระหว่างสถาบันทางหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาระดับอาชีวและหน่วยงาน ภาครัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลโดยตรง จำเป็นต้องมีนโยบายในการป้องปรามและมีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนแน่นอนในการ แก้ไขปัญหานี้เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของสถานศึกษาระดับอาชีว และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นทางวิชาการของสถานศึกษาระดับอาชีว และความจำเป็นต้องผลิตบุคลากรในการก้าวเข้าสู่แรงงาน ในภูมิภาคที่มีคุณภาพ หากประเทศไทยยังไม่สามารถข้ามพ้นปัญหานักเรียนทะเลาะวิวาท และการก่อความรุนแรงได้ก็อาจจะทำให้เกิดปัญหา ต่าง ๆ ตามมา รัฐจึงจำเป็นต้องมีนโยบายแห่งชาติในการแก้ไข ปัญหาความขัดแย้งและ การก่อความรุนแรงในสถานศึกษาอย่างเร่งด่วน

จากการศึกษาข้างต้นที่กล่าวมาแสดงถึงลักษณะนิสัยของวัยรุ่น ลักษณะพฤติกรรมของ วัยรุ่น รวมถึงปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมความรุนแรงของวัยรุ่น ในขณะที่มุมมองของวัยรุ่นมองว่า พฤติกรรมความรุนแรงเป็นเพียงพื้นที่ในการแสดงความเป็นตัวตน ความรู้สึกมีอำนาจ การยอมรับในกลุ่ม และการรู้มีพลังเมื่อมีการใช้ความรุนแรง ในปัจจุบันนี้ความ รุนแรงในวัยรุ่นไทยกำลังเป็นปัญหาที่ขยายวงกว้างและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นทุกวันดังนั้นจึงเป็นพฤติกรรมที่น่าสนใจในการศึกษาครั้งนี้จะสามารถอธิบายได้จากทฤษฎีอาชญาวิทยา เพื่อเป็นการศึกษาเปรียบเทียบสถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรง ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรง และเพื่อวิเคราะห์การนับถือตนเองที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบสถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเสนอแนวทางในการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “สาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

3.1 ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ รวมจำนวนทั้งหมด 10 ท่าน โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มนักศึกษา โดยคัดเลือกโดยสุ่มจากนักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการก่อเหตุและมีประสบการณ์เกี่ยวกับเหตุทะเลาะวิวาทระหว่างสถาบัน แบ่งเป็น 1.1) นักศึกษาสถาบัน เอ จำนวน 3 ท่าน และ 1.2) นักศึกษาสถาบัน บี จำนวน 3 ท่าน 2) กลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน โดยคัดเลือกโดยมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน และมีประสบการณ์ในการทำงานในสายงานไม่ต่ำกว่า 3 ปี

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) จัดทำแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 2 ชุด โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบไม่เป็นทางการ

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จาก เอกสารทางสถิติ ข่าว งานวิทยานิพนธ์ บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์จากเนื้อหา (Content Analysis) แบบแยกประเด็นข้อมูลในลักษณะการเขียนบรรยายแบบพรรณนา

4. ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

4.1 ผลการศึกษา

4.1.1 สถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า สถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร กลายเป็นปัญหาที่มีความเรื้อรังมาช้านานเป็นเวลาหลายสิบปี ซึ่งในสมัยก่อนปรากฏความรุนแรงในรูปแบบการทะเลาะวิวาท เช่น การชกต่อยทำร้ายร่างกาย ทะลุมบอน รุมทำร้ายร่างกาย การใช้อาวุธปืน เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อชีวิต ร่างกาย ชื่อเสียงสถาบัน และรวมไปถึงความปลอดภัยของประชาชนในสังคมด้วย แต่ในปัจจุบันสถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงนั้นเริ่มเปลี่ยนแปลงไป สถานการณ์เริ่มกลับมาเป็นปกติ นักศึกษาทั้งสองสถาบันต่างใช้ชีวิตอย่างปกติ มีเหตุทะเลาะวิวาทที่เกิดขึ้นค่อนข้างลดน้อยลง

4.1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงนั้น สามารถแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย ดังต่อไปนี้

1) การปลูกฝังจากรุ่นพี่ ศิษย์เก่า โดยจะมีการเล่าเรื่องราวความเป็นมาของสถาบันสืบต่อจากรุ่นพี่ตั้งแต่วันแรกที่ได้เข้าไปในสถาบัน (รับน้อง) และมีระบบ SOTUS เป็นรูปแบบการรับน้องที่เข้มข้น ที่เห็นเด่นชัดที่สุดในปัจจุบันซึ่งมีในประเทศไทย ซึ่งวิธีการนั้นก็ตามแต่ที่รุ่นพี่ผู้ผูกขาดอำนาจจะสรรหาวิธีการ โดยปลูกฝังค่านิยมที่คิดว่าทั้งสองสถาบันนั้นเป็นอริกันมาอย่างยาวนาน เจอแล้วก็ต้องลงมือตีก่อนเพราะไม่อย่างนั้นฝ่ายตรงข้ามก็จะตีเรา จึงกลายเป็นแรงผลักดันและแรงช่วยที่มากพอให้เกิดเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมความรุนแรงระหว่างนักศึกษาทั้งสองสถาบัน ปัจจัยนี้กลายเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงมากที่สุด

2) ข่าว และสื่อสังคมออนไลน์ ในปัจจุบันมีการส่งต่ออย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เสพข่าวนั้นเกิดความคล้อยตาม มีทัศนคติทั้งในทางที่ดีและไม่ดีร่วมกับข่าว ข่าวที่นำไปลงในเรื่องการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาของสอง

สถาบัน แท้จริงแล้วเหตุการณ์ส่วนใหญ่ มักไม่ได้มีความรุนแรงจนถึงชีวิต หากแต่มีการทะเลาะให้รูปแบบที่ไม่มีการใช้ อาวุธ แต่ข่าวนำไปลงซึ่งเกินความจริงส่งผลให้ทั้งสองสถาบันมีภาพลักษณ์ในทางลบ รวมไปถึงการส่งต่อคลิปวิดีโอ เก้าที่ก่อให้เกิดการเข้าใจผิดว่าเป็นเหตุการณ์ใหม่อีกด้วย สำหรับในกรณีของพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษา ทั้ง สองสถาบัน ส่งผลกระทบอย่างเห็นได้ชัดในกรณีของ การใช้สื่อโซเชียลเพื่อทำทนาย ช่วยให้เกิดความไม่พอใจจนไปถึง การเกิดอารมณ์รุนแรง

3) ความเครียดของวัยรุ่น และการช่วย พฤติกรรมของวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการการแสดงออก แสวงหาความ มีตัวตน มีความต้องการอยากรู้อยากลองทั้งผิดและถูก มีความรู้สึกไวต้องสิ่งช่วยสิ่งเร้าจากสภาวะสังคมและ สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ยังไม่สามารถจัดการหรือควบคุมอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดได้ ยังมีพฤติกรรมจากการเลียนแบบ จากตัวอย่างที่ได้พบเจอที่คิดว่าถูกต้องถูกใจ มีความต้องการคบหาสมาคมกับเพื่อนในวัยเดียวกัน

4.1.3 รูปแบบยุทธวิธีในการระงับเหตุความรุนแรงและมาตรการในการแก้ไขหรือป้องกันเพื่อ ไม่ให้เกิดความ รุนแรงของนักศึกษาสถาบันแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาทั้งสองสถาบันมีเวลาการเลิกเรียนไม่ตรงกัน ทำให้การเผชิญหน้าอาจจะลดน้อยลง มีการจัดตั้งเขต Red Zone ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้มีการบันทึก DNA ของ นักศึกษาในวันแรกเข้าทุกคน เพราะเมื่อหากเกิดเหตุขึ้นเจ้าหน้าที่ตำรวจจะสามารถระบุตัวคนผู้กระทำผิดทันที อีกทั้งยังมีกล้องวงจรปิดในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง และในส่วนสถาบันทั้งสองโดยใช้มาตรการตัดแถม ตัดคะแนนความประพฤติ และหากถูกตัดแถมมากก็จะส่งผลให้ไม่สามารถเรียนสำเร็จการศึกษาจากสถาบันได้ ซึ่งเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผลดีใน ระดับหนึ่ง

4.2 อภิปรายผล

4.2.1 สถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีลักษณะอย่างไร

ในมุมมองของนักศึกษาทั้งสองสถาบันและเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง พบว่าสถานการณ์การ ความรุนแรงนักศึกษาในกรุงเทพมหานครนั้นเริ่มลดลง แต่ในมุมมองของคนภายนอกไม่ว่าสถานการณ์พฤติกรรมความ รุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบันจะมีสถานการณ์เป็นอย่างไร ภาพลักษณ์ของพฤติกรรมความรุนแรงยังคงเป็นภาพที่ ฟังจำของบุคคลภายนอกและสังคมไทยอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับทฤษฎีอาชญาวิทยาในเรื่องของทฤษฎีการติดตรา (Labeling Theory) (อันณพ ชูบำรุง และอนุษา เลิศโตมรสกุล, 2555) ซึ่งอธิบายได้ว่า สังคมได้มองว่าพฤติกรรม และ สถานการณ์ความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบัน มีความรุนแรงตลอดมา เป็นต้นแบบที่ทำให้นักศึกษาอาชวะติดกัน

4.2.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีด้านใดบ้าง

พบว่ามีปัจจัย 3 ปัจจัยหลักที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาใน กรุงเทพมหานคร สามารถอธิบายตามหลักอาชญาวิทยาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังต่อไปนี้

1) การปลูกฝังจากรุ่นพี่ ศิษย์เก่า นักศึกษาทั้งสองสถาบันเป็นนักศึกษาในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีพฤติกรรมที่ ต้องการอยากลองสิ่งต่าง ๆ สิ่งใหม่ๆ โดยมีสภาพแวดล้อมของสังคมรอบกายเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ได้ ทั้งในทางที่ดีและไม่ดี โดยพื้นฐานจิตใจในช่วงวัยรุ่นสามารถอธิบายได้จาก ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theories) ซึ่งเป็นการศึกษาจิตโดยถือว่าจิตเป็นส่วนสำคัญของบุคลิกภาพ โดยพื้นฐานช่วงวัยรุ่น มีความเป็น ID

(สันดานดิบ) ที่สูง เนื่องจากจิตใต้สำนึกมีการแสวงหาความต้องการต่าง ๆ ตามสัญชาตญาณที่มีมาตั้งแต่เกิด ได้แก่ ความต้องการ ความพึงพอใจ เป็นต้น มีความเป็น EGO (ตัวตนของตนเอง) ซึ่งให้ช่วงวัยรุ่น จะมีความมั่นใจในตนเอง ในการกระทำที่ตนเองพึงพอใจ แต่ในกรณีของพฤติกรรมความรุนแรงนั้น อาจจะยังขาด SUPEREGO (วัฒนธรรม) ที่เป็นตัวกำหนดเรื่องการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ให้คำนึงถึงควมมีมาตรฐานในการประพฤติ ถือเป็นสัมปชัญญะของบุคคล ขาดความตระหนักรู้โดยไม่ยั้งคิดว่า การทะเลาะวิวาทระหว่างสองสถาบันไม่ก่อให้เกิดประโยชน์และยังสร้างความเสียหายต่อตนเอง สถาบันและสังคม (อฉนพ ชูบำรุง และอุนิษา เลิศโตมรสกุล, 2555)

สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ซึ่งอธิบายว่า พฤติกรรมเบี่ยงเบนเป็นผลมาจากกระบวนการเรียนรู้ โดยผ่านทางความใกล้ชิดหรือทางการเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลอื่น (Agnew, 1991) (พรชัย ชันดี และคณะ, 2558) ซึ่งทฤษฎีนี้สามารถอธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมและเบี่ยงเบนได้มากกว่า เนื่องจากพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบันนั้นอาจจะถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่มีความเบี่ยงเบน เพราะมีผลมาจากการเลียนแบบพฤติกรรมจากรุ่นพี่ และเกิดจากการใกล้ชิดกับรุ่นพี่จากระบบ SOTUS โดยมีรุ่นพี่เป็นผู้นำและเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งเสริมให้รุ่นน้องประพฤติปฏิบัติตามประเพณีของสถาบันที่ได้สั่งสมมาอย่างยาวนาน และสอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน (Differential Association) ซึ่งอธิบายว่า พฤติกรรมอาชญากรเกิดจากการเรียนรู้เกิดขึ้นภายในกลุ่มที่สนิทสนมกัน และการมีแรงจูงใจและแรงกระตุ้น โดยเรียนรู้จากเงื่อนไขที่ว่ากฎหมายใดควรปฏิบัติตามหรือไม่ควรปฏิบัติตาม (Sutherland and Cressey, 1970) (อฉนพ ชูบำรุง และอุนิษา เลิศโตมรสกุล, 2555) โดยระบบรุ่นพี่และรุ่นน้องของทั้งสองสถาบันนั้นมีความเข้มแข็งเป็นอย่างมาก จะมีการปฏิบัติต่อ ๆ กันมาเป็นประเพณีมาอย่างยาวนาน ความใกล้ชิดสนิทสนมก่อให้เกิดแรงกระตุ้นการเรียนรู้ การเลียนแบบ ทำตามที่รุ่นพี่ หรือ คิษย์เก่าได้กระทำสืบต่อกันมาอย่างยาวนาน

2) ข่าว และสื่อสังคมออนไลน์ พบว่ามีปัจจัยที่น่าสนใจในเรื่องของ ข่าว และสื่อสังคมออนไลน์ที่ทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทได้อีกหนทางหนึ่ง ทำให้ความรู้สึกรู้สึกของผู้เสพข่าวมองภาพลักษณ์พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบันไปในทางลบ ทำให้เกิดภาพลักษณ์ตามทฤษฎีการติดตรา (Labeling Theory) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ งามดี (2562) เรื่องการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย:กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก ในด้านสภาพแวดล้อมและสังคม/ สืบเนื่องจากสื่อสาธารณะอินเทอร์เน็ต สังคม และชุมชนขาดความรับผิดชอบ การเป็นแบบอย่างที่ไม่เหมาะสม โดยสังคมมองว่าพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่ลดลง ยังคงมีให้เห็นต่อเนื่องตลอดมาเป็นเวลาหลายสิบปี เป็นแบบอย่างที่ไม่ดี ดังนั้นจากปัจจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ข่าว และสื่อสังคมออนไลน์ส่งผลอย่างมากต่อพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบันซึ่งมีความแตกต่างจากในอดีตเป็นอย่างมาก

3) ความตึกะนองของวัยรุ่น และการช่วย พบว่า ความตึกะนองในวัยรุ่น เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อความเป็นคนตัวของตัวเองของวัยรุ่นได้อย่างชัดเจน โดยเป็นการแสดงออกถึงความมีตัวตน การได้เป็นที่ยอมรับจากรุ่นพี่ รวมไปถึงได้รับการยอมรับจากรุ่นน้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ งามดี (2562) เรื่องการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย:กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก พบว่า สาเหตุการทะเลาะวิวาทมา

จากเรื่อง 1) ด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่น เกิดจากให้ความสำคัญกับเพื่อน เจตคติและการควบคุมอารมณ์ 2) ด้านครอบครัวเกิดจากรูปแบบการเลี้ยงดู ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว พฤติกรรมการเล่นแบบ 3) ด้านสภาพสถานศึกษา เกิดจากขาดความใกล้ชิด การดูแลเอาใจใส่ของคณาจารย์กิจกรรมที่ถ่ายทอดจนเป็นค่านิยมระหว่างรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง ระเบียบและข้อบังคับที่ล้าสมัย และสอดคล้องกับทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theory) พฤติกรรมที่เกิดจากการช่วย ก็กลายเป็นสาเหตุที่สำคัญของการเกิดพฤติกรรมความรุนแรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยรัตน์ งามดี (2562) เช่นกัน ในด้านของพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักศึกษา สามารถแบ่งออกตามความรุนแรง คือ 1) การช่วยด้วยคำพูดเมื่อพบหน้ากัน 2) แสดงความรุนแรงด้วยการกระทำข่มขู่ จนกลายเป็นปัญหาที่นำไปสู่การใช้ความรุนแรงทำร้ายร่างกาย ทั้งตัวต่อตัว และเป็นกลุ่มจนนำไปสู่การสูญเสียในหลายๆด้าน

4.2.3 เสนอแนวทางในการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร

พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจปทุมวัน และ สถานีทั้งสองได้มีการประชุมหารือและทำข้อตกลง ในการแก้ไขปัญหาสถานการณ์พฤติกรรมความรุนแรงในการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาทั้งสองสถาบัน ได้แก่ มีการจัดตั้งเขต Red Zone ในส่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้มีการบันทึก DNA ของนักศึกษาในวันแรกเข้าทุกคน มีกล้องวงจรปิด (CCTV) ในบริเวณที่เป็นจุดเสี่ยง มีความสอดคล้องกับ ทฤษฎีการป้องกันโดยสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention through Environmental Design) โดยการจัดตั้งเขต Red Zone ถือว่าเป็นวิธีที่เสริมสร้างอาณาเขตเป็นพื้นที่หวงห้าม จะส่งผลให้ไม่เกิดการปะทะกัน เป็นการลดความเสี่ยงไม่ให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงได้ง่าย และการใช้กล้องวงจรปิด (CCTV) ถือว่าเป็นวิธีการที่เพิ่มการข่มขู่ โดยทำให้เชื่อว่ามีโอกาสถูกมองเห็นหรือจับตามองอยู่ ในส่วนการบูรณาการร่วมกันกับสถาบันทั้งสองโดยใช้มาตรการตัดแต้ม ซึ่งเป็นมาตรการที่มีความสอดคล้องกับ ทฤษฎีการป้องกันยับยั้งข่มขู่ (Deterrence Theory) โดยถือว่าการตัดคะแนนความประพฤติ และหากถูกตัดแต้มมากก็จะส่งผลให้ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาจากสถาบันได้ ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของนักศึกษาของทั้งสองสถาบันซึ่งต้องการสำเร็จการศึกษา

5. บทสรุป

ปัญหาของพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร กลายเป็นปัญหาที่เรื้อรังมาอย่างยาวนานหลายสิบปี ซึ่งสร้างความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ ทรัพย์สิน ชื่อเสียงของสถาบัน และสังคมรอบข้าง จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาสาเหตุและปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมของสถานการณ์ความรุนแรงที่ผ่านมาได้เกิดเหตุทะเลาะวิวาทที่มีความรุนแรงตลอดมา เช่น การทะเลาะวิวาทโดยการใช้อาวุธมีด ปืน ระเบิดป้องกัน เป็นต้น กลายเป็นต้นแบบของการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาหลายสถาบันในปัจจุบัน รวมไปถึงภาพลักษณ์ที่สังคมภายนอกเสพข่าวจากสื่อทำให้เกิดอคติและจดจำเหตุการณ์ความรุนแรงโดยมุ่งเน้นสถาบันทั้งสองเป็นหลัก แต่ในปัจจุบันสถานการณ์ความรุนแรงเริ่มลดลง โดยอยู่ในสภาวะปกติที่ไม่มีมีการสร้างเงื่อนไขในการช่วยซึ่งกันและกัน ซึ่งสาเหตุที่สำคัญที่จะทำให้เกิดเหตุการณ์ทะเลาะวิวาทซึ่งเป็นพฤติกรรมความรุนแรงมีสาเหตุหลักอยู่ทั้งหมด 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) การปลุกฝังจากรุ่นพี่ ศิษย์เก่า 2) ข่าว และสื่อสังคมออนไลน์ และ 3) ความคิดคะนองของวัยรุ่น และการช่วย

ซึ่งทั้ง 3 สาเหตุนี้กลายเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันที่สะท้อนให้เห็นถึง รากเหง้าปัญหาที่แท้จริง ที่คนสังคมภายนอกอาจมองว่าเกิดจากความลึกลับของ ความอยากเท ความอยากมีตัวตน ของวัยรุ่นเพียงเท่านั้น แต่จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าปัจจัยภายนอก เช่น ข่าว และสื่อสังคมออนไลน์ ที่ส่งผลทำให้ภาพลักษณ์ของนักศึกษาทั้งสองสถาบันทะเลาะวิวาทเหล่านี้ ไม่ได้จางหายไปไหน แต่ยังคงกลายเป็นควันหลงของพฤติกรรมความรุนแรงที่รื้อแรงกระตุ้นขึ้นได้อีกทุกเวลา อีกทั้งอาจจะทำให้เกิดการมองข้ามสาเหตุที่แท้จริงจากปัจจัยภายในสถาบัน แต่กลับมองพฤติกรรมความรุนแรงในภาพรวมของนักศึกษาทั้งสองสถาบันว่าจะต้องใช้ความรุนแรงเท่านั้น รวมไปถึงสาเหตุใหม่ คือ ข่าว และสื่อออนไลน์ที่ประกอบขึ้นตามรูปแบบการใช้ชีวิต และเทคโนโลยีความก้าวหน้า ตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป

พฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบัน มีเพียงรุ่นพี่ในส่วนน้อยที่ยังคงสร้างกระแสค่านิยมรักสถาบันที่ผิดให้แก่น้อง ซึ่งส่งผลในทางตรงและในทางอ้อมกับรุ่นน้อง ซึ่งในความเป็นจริงแล้วนักศึกษาของทั้งสองสถาบันส่วนมากมีความตั้งใจในการที่จะสำเร็จการศึกษาและภาคภูมิใจในสถาบันที่ตนเองที่เหมือนกับสถาบันอื่น ๆ ทั่วไปเช่นกัน และจากการศึกษารูปแบบยุทธวิธีในการระงับเหตุความรุนแรงและมาตรการในการแก้ไขหรือป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบัน พบว่ามาตรการร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและสถาบันทั้งสองสามารถแก้ไขและป้องกันซึ่งสามารถใช้ได้ดีในระดับหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งเขตพื้นที่ Red Zone เพื่อเป็นพื้นที่ในการเฝ้าระวัง การจัดการวางเลิกเรียนให้ทั้งสองสถาบันลดการเผชิญหน้ากัน การติดตั้งกล้องวงจรปิดในพื้นที่ในการเฝ้าระวังเพื่อไม่ให้เกิดเหตุในจุดเสี่ยง และการป้องกันกระทำผิดโดยการเก็บข้อมูลบันทึก DNA ของนักศึกษาทุกคนตั้งแต่แรกเข้า เป็นต้น ซึ่งเป็นการแก้ไขและป้องกันการเกิดเหตุพฤติกรรมความรุนแรงของนักศึกษาทั้งสองสถาบันได้ดีในระดับหนึ่ง

5.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหา

- 1) เสนอให้ยกเลิกระบบการรับน้องที่สร้างความรุนแรง ทั้งกายและจิตใจ รวมไปถึงกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ส่งผลให้รุ่นน้องเกิดความรู้สึกอึดอัด หรือการถูกบีบบังคับจนกระทบต่อเป้าหมายหลักคือการสำเร็จการศึกษาจากสถาบัน
- 2) เสนอให้สร้างมาตรการเฉพาะสำหรับสองสถาบัน โดยกำหนดเพื่อใช้เป็นต้นแบบในการแก้ไขปัญหา นักศึกษาทะเลาะวิวาทในประเทศไทย
- 3) เสนอให้ลงโทษนักศึกษาที่สร้างความขุ่น ปลูกฝังจิตสำนึกรักสถาบันที่ไม่ถูกต้อง และไม่เหมาะสมให้ได้รับบทลงโทษที่เด็ดขาดและรุนแรง
- 4) เสนอให้มีมาตรการในการรับนักศึกษาใหม่ โดยการเพิ่มการประเมินสภาพจิตใจและประเมินสภาวะทางอารมณ์และความเสี่ยงที่จะกระทำรุนแรง
- 5) เสนอให้สร้างกิจกรรมระหว่างสองสถาบันที่ยั่งยืนและเป็นจริงได้ โดยการออกข่าว และสื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างแพร่หลาย เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับสองสถาบันให้สังคมภายนอกรับรู้การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงได้

6. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ร.ต.อ.ดร.จอมเดช ศรีเมฆ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำชี้แนะและแนะนำแนวทางในการค้นคว้าวิจัยอิสระในฉบับนี้จนประสบความสำเร็จ เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต ทุกท่านที่มอบความรู้และแนวคิดในการนำหลักทฤษฎีอาชีวศึกษามา เพื่ออธิบายสาเหตุและปัญหาของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และเพื่อประโยชน์ในการนำต่อยอดในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

ขอกราบขอบพระคุณ นักศึกษาทั้งสองสถาบันในกรุงเทพมหานคร และเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและเอื้อเฟื้อข้อมูลในการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นวิทยาทานในการให้ความรู้แก่ทางด้านสังคม ด้านงานวิชาการ จนทำให้การค้นคว้าวิจัยอิสระสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

7. เอกสารอ้างอิง

ชลัท ประเทืองรัตนา. (2556). แนวทางการอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกวิทยาเขตอุเทนถวาย. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*, 53 (3), 152-172.

ไทยรัฐออนไลน์. (2560). *ปล่อยวางความแค้น ย้อนดูรากเหง้า อุเทน-ปทุมวัน 2 วิทยาลัยช่างสร้างชาติ*. แหล่งที่มา: <https://www.thairath.co.th/scoop/1027529> [ว/ด/ป ที่ค้นหา]

พรชัย ชันดี, กฤษณพงศ์ พุตระกูล, และจอมเดช ศรีเมฆ. (2558). *ทฤษฎีอาชีวศึกษา : หลักการ งานวิจัยและนโยบายประยุกต์*. กรุงเทพฯ: ส.เจริญการพิมพ์.

หทัยรัตน์ งามดี .(2562). การทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออก. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษาด้านจิตวิทยา, สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี*.

อัมณพ ชูบำรุง และ อุณิษา เลิศโตมรสกุล. (2555). *อาชญากรรมและอาชีวศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.